

Bruksela, 27 stycznia 2025 r.
(OR. en)

5638/25

COHOM 11
COPS 44
CONUN 17
COASI 16
MAMA 24
COAFR 24
DEVGEN 15
CFSP/PESC 160

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	27 stycznia 2025 r.
Do:	Delegacje

Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE na 2025 r. na forach ONZ zajmujących się prawami człowieka
----------	--

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE na 2025 r. na forach ONZ zajmujących się prawami człowieka, zatwierdzone przez Radę na jej 4075. posiedzeniu 27 stycznia 2025 r.

Konkluzje Rady w sprawie priorytetów UE na 2025 r. na forach ONZ zajmujących się prawami człowieka

1. **Prawa człowieka**, zarówno obywatelskie, kulturalne, gospodarcze, polityczne, jak i społeczne, są powszechne, niepodzielne, współzależne i wzajemnie powiązane. Są podstawą godności ludzkiej, równości, demokracji, pokoju i zrównoważonego rozwoju. Pokój i dobrobyt, a także realizacja celów zrównoważonego rozwoju, idą w parze z poszanowaniem praworządności, demokracji i wszystkich praw człowieka. Konflikty i przemoc często mają miejsce, gdy neguje się prawa człowieka, a historia nauczyła nas, że możemy rzeczywiście chronić naszą własną wolność tylko wtedy, gdy chronimy wolność innych osób.
2. Unia Europejska potwierdza swoje niezachwiane zaangażowanie na rzecz powszechnego poszanowania, ochrony i przestrzegania praw człowieka wszędzie i wobec wszystkich. W 2025 r. UE będzie nadal zdecydowanie stać na straży praw człowieka, bronić ich i promować je jako priorytet swoich działań zewnętrznych oraz wykorzystywać wszelkie możliwości na forach międzynarodowych, aby przeciwdziałać odwrotowi od praw człowieka.
3. UE będzie nadal zajmować zdecydowane stanowisko i odgrywać przywódczą rolę w podtrzymywaniu i promowaniu przestrzegania prawa międzynarodowego i praw człowieka, wykorzystując swoją jedność do zwiększania wpływu. W czasach nasilonych konfliktów i napięć, a także alarmującej tendencji do lekceważenia prawa międzynarodowego UE potwierdza swoje niezachwiane zaangażowanie na rzecz skutecznego **multilateralizmu i międzynarodowego porządku opartego na zasadach**, którego centralnym elementem jest Organizacja Narodów Zjednoczonych, i w którym prawa i normy są silniejsze niż konflikt. UE będzie odgrywać wiodącą rolę we wspieraniu reformy systemu międzynarodowego oraz wdrażaniu dokumentu potwierdzającego znaczenie praw człowieka: Paktu na rzecz przyszłości i załączników do niego. UE będzie sprzeciwiać się wszelkim próbom budowania podziałów lub podważania uniwersalnych wartości i prawa międzynarodowego. UE będzie proaktywnie przypominać, że jej stanowiska opierają się na uniwersalnych wartościach i prawie międzynarodowym, oraz będzie konsekwentnie przeciwdziałać wrogiej narracji.

4. UE będzie nadal **współpracować ze wszystkimi regionami świata**, aby wysłuchiwać uzasadnionych obaw swoich partnerów oraz zacieśniać współpracę z państwami o podobnych poglądach we wszystkich regionach. Szczególnie ważne będzie pogłębienie i rozszerzenie współpracy w dziedzinie praw człowieka, w tym poza kręgiem tradycyjnych partnerów o podobnych poglądach, oraz budowanie mostów. UE wykorzysta zaplanowane na 2025 r. szczyty, aby wspierać zrozumienie, wspólne działania i sojusze w dziedzinie praw człowieka na forach międzynarodowych oraz aby nadal wspierać regionalne mechanizmy praw człowieka.

5. UE będzie nadal wzywać wszystkie państwa, by w pełni i konstruktywnie współpracowały z **systemem praw człowieka ONZ**, w tym z Radą Praw Człowieka i jej mechanizmami, Trzecim Komitetem, organami traktatowymi oraz agencjami ONZ. UE potwierdza swoje niezachwiane poparcie dla działań Biura Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka prowadzonych niezależnie i z odpowiednimi zasobami, a także nadal popiera wzmocnienie systemu praw człowieka ONZ. UE będzie również nadal wzywać wszystkie państwa, by zapewniały ONZ i jej mechanizmom monitorowania praw człowieka bezwarunkowy i nieograniczony dostęp do ich terytoriów, przyjęły na swoim terytorium specjalne procedury ONZ i inne mechanizmy ONZ dotyczące praw człowieka oraz ułatwiały ich przedstawicielom wizyty w terenie. UE z zadowoleniem przyjmuje prace Rady Praw Człowieka mające na celu zapewnienie skuteczności jej metod pracy i przypomina, że decyzja w ich sprawie należy do samej Rady. UE z zadowoleniem przyjmuje również zwiększoną koordynację między biurami Rady Praw Człowieka i Trzeciego Komitetu, aby zapewnić lepszą synergię między pracami tych organów i uniknąć niepotrzebnego powielania działań. Chociaż obciążenie pracą obu organów wzrosło, decyzje dotyczące metod pracy powinny być podejmowane w sposób inkluzywny, oparty na konsensusie i starannie przemyślany.

6. UE będzie nadal wykorzystywać wszystkie dostępne jej instrumenty, w tym **globalny system sankcji UE za naruszenia praw człowieka**, aby doprowadzić do zmian i poprawić sytuację w zakresie praw człowieka na całym świecie.
7. UE jest nadal zdecydowana położyć kres bezkarności i zapewnić **rozliczalność** za wszelkie naruszenia prawa międzynarodowego, w tym prawa dotyczące praw człowieka, oraz międzynarodowego prawa humanitarnego na całym świecie. UE będzie nadal wspierać prowadzenie niezależnych dochodzeń dotyczących pogwałceń i naruszeń praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, w tym naruszeń, które mogą stanowić zbrodnie międzynarodowe. UE potwierdza swoje niezachwiane poparcie dla międzynarodowego systemu wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych, w szczególności dla Międzynarodowego Trybunału Karnego (MTK), a także swoje zobowiązanie do utrzymania statutu rzymskiego oraz zachowania niezależności i integralności MTK. UE będzie nadal potępiać ataki lub groźby skierowane przeciwko Trybunałowi, wybranym urzędnikom, personelowi i osobom współpracującym z Trybunałem. UE zaoferuje również pełne wsparcie i wkład w zapewnienie ochrony Trybunału i jego pracowników przed zewnętrznymi naciskami lub zagrożeniami.

8. UE będzie nadal zdecydowanie popierać na wszystkich forach wielostronnych **program na rzecz równości**. Zgodnie ze swoimi międzynarodowymi zobowiązaniami UE będzie aktywnie propagować i intensyfikować wysiłki na rzecz **równości płci**, upowszechniania wszystkich praw człowieka i pełnego korzystania z nich przez wszystkie kobiety i dziewczęta oraz wzmocnienia pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt, w tym poprzez uwzględnianie problematyki równości płci w kontekście poszczególnych krajów i poszczególnych wątków tematycznych. W 2025 r. przypada 30. rocznica przyjęcia deklaracji pekińskiej i pekińskiej platformy działania, a 69. posiedzenie Komisji ds. Statusu Kobiet będzie dla społeczności międzynarodowej wyjątkową okazją do potwierdzenia zaangażowania na rzecz równości płci, pełnego korzystania z wszystkich praw człowieka przez wszystkie kobiety i dziewczęta oraz wzmocnienia ich pozycji. UE będzie bardzo ambitnie podchodzić do 69. sesji Komisji ds. Statusu Kobiet. W kontekście coraz częstszego odchodzenia od równości płci UE będzie nadal współpracować ze wszystkimi partnerami, by rozwijać międzynarodowe normy i standardy. UE będzie podkreślać potrzebę przyjęcia ambitnego i transformacyjnego podejścia w celu zajęcia się pierwotnymi przyczynami nierówności płci, dyskryminacji oraz przemocy wobec kobiet i dziewcząt, a także ich czynnikami ryzyka. UE będzie w dalszym ciągu promować pełne włączenie perspektywy płci w inicjatywy na rzecz pokoju i bezpieczeństwa, w tym poprzez wdrożenie rezolucji RB ONZ nr 1325 w sprawie kobiet, pokoju i bezpieczeństwa oraz kolejnych rezolucji, w drodze wzmocnienia pełnego, skutecznego i znaczącego uczestnictwa i przywództwa kobiet i dziewcząt w zapobieganiu konfliktom i ich rozwiązywaniu w całym cyklu trwania konfliktu. UE wykorzysta wszelkie możliwości na wszystkich odpowiednich forach, w tym na forum Komisji ds. Ludności i Rozwoju, aby nadal wypełniać te zobowiązania.

9. UE w swoich wysiłkach priorytetowo traktować będzie zapobieganie i eliminowanie **przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć (SGBV)** zarówno w internecie, jak i poza nim, w tym przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć w konfliktach zbrojnych, przemocy domowej i przemocy w związkach intymnych, dziecięcych, wczesnych i przymusowych małżeństwach, okaleczania żeńskich narządów płciowych i innych szkodliwych praktyk wobec kobiet i dziewcząt. UE będzie promować podejście obejmujące całe społeczeństwo, aby angażować mężczyzn i chłopców jako sojuszników, a także by również oni skorzystali z wysiłków na rzecz wyeliminowania wszelkich nierówności płci. W tym kontekście potrzebne jest m.in. zajęcie się dyskryminacyjnymi przepisami oraz zwalczanie dyskryminacyjnych norm społecznych i stereotypów dotyczących płci. UE przypomina o swoim zobowiązaniu do wspierania równego, pełnego, skutecznego i konstruktywnego uczestnictwa kobiet i młodzieży, w całej ich różnorodności, we wszystkich sferach życia publicznego i politycznego, zgodnie z Planem działania UE dotyczącym praw człowieka i demokracji na lata 2020–2027.
10. UE będzie podejmować działania, aby położyć kres pogwałceniom i naruszeniom praw człowieka i im zapobiegać, w tym poprzez wspieranie odpowiednich inicjatyw w ramach Trzeciego Komitetu Zgromadzenia Ogólnego ONZ i Rady Praw Człowieka. UE będzie nadal odgrywać wiodącą rolę w **inicjatywach dotyczących poszczególnych krajów** w Afganistanie, Białorusi, Burundi, Erytrei, Koreańskiej Republice Ludowo-Demokratycznej (KRLD) i Mjanmie/Birmie. Będzie uważnie śledzić inicjatywy dotyczące Demokratycznej Republiki Konga, Gruzji, w tym okupowanych separatystycznych regionów Abchazji i Osetii Południowej, Haiti, Iranu, Nikaragui, okupowanych terytoriów palestyńskich, Republiki Środkowoafrykańskiej, Rosji, Somalii, Sudanu, Syrii oraz tymczasowo okupowanych terytoriów Ukrainy, w tym Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol. UE będzie aktywnie angażować się w interaktywne dialogi z osobami upoważnionymi w ramach specjalnych procedur oraz w debaty, aby zwrócić uwagę na sytuację w zakresie praw człowieka, w tym w Etiopii, Sri Lance i Jemenie.

11. UE będzie nadal z całą mocą potępiać przestępstwa popełnione podczas nielegalnej, niczym niesprowokowanej i nieuzasadnionej wojny **napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie** oraz ciągle naruszanie przez Rosję prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego w Ukrainie, w tym arbitralne zatrzymania, nielegalne deportacje, przymusowe przemieszczanie, systematyczne i rozpowszechnione tortury, brutalne traktowanie, wymuszone zaginięcia, egzekucje pozasądowe, przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć, egzekucje jeńców wojennych oraz celowe ataki na ukraińską infrastrukturę energetyczną i inną infrastrukturę cywilną. UE będzie nadal wzywać Rosję do zaprzestania bezprawnej praktyki deportacji i przymusowego przemieszczania ukraińskich dzieci oraz ich nielegalnej adopcji. UE zachęca do podejmowania dalszych wysiłków służących rozliczalności za wszystkie zbrodnie międzynarodowe oraz pogwałcenia i naruszenia praw człowieka wynikające z rosyjskiej wojny napastniczej. UE wspiera wysiłki służące utworzeniu trybunału ds. ścigania zbrodni agresji przeciwko Ukrainie, który uzyskałby jak najszersze ponadregionalne poparcie i legitymację. UE, jako pełnoprawny uczestnik rejestru szkód poniesionych przez Ukrainę, będzie dalej współpracować z Radą Europy w celu ustanowienia międzynarodowego kompleksowego mechanizmu kompensacyjnego. UE podkreśla swoje poparcie dla dochodzeń prowadzonych przez prokuratora generalnego Międzynarodowego Trybunału Karnego i dla odnowienia mandatu Międzynarodowej Komisji Śledczej w sprawie Ukrainy przez Radę Praw Człowieka. UE z zadowoleniem przyjmuje ratyfikację przez Ukrainę statutu rzymskiego Międzynarodowego Trybunału Karnego jako ważny krok w kierunku rozliczalności i wzywa do zapewnienia jego pełnego włączenia do ukraińskiego ustawodawstwa krajowego. UE będzie domagać się, aby Rosja położyła kres swojej agresji, wycofała wszystkie siły i sprzęt wojskowy z całego terytorium Ukrainy oraz by w pełni szanowała suwerenność, niezależność i integralność terytorialną Ukrainy w ramach jej granic uznanych przez społeczność międzynarodową.

12. UE będzie nadal monitorować i potępiać strukturalny system łamania praw człowieka oraz systematyczne, popierane przez państwo i nasilające się represje wewnętrzne, w tym stosowanie arbitralnych zatrzymań, tortur i innego rodzaju brutalnego traktowania. UE potępia uciszanie głosów sprzeciwu, społeczeństwa obywatelskiego, niezależnych mediów i stygmatyzowanych grup w **Federacji Rosyjskiej**. UE zaapeluje o natychmiastowe i bezwarunkowe zwolnienie wszystkich więźniów politycznych w Rosji i o zaprzestanie prześladowania opozycji politycznej. Będziemy zwiększać wiedzę o utrzymującym się braku praworządności i wzywać Rosję do zniesienia represyjnych przepisów i położenia kresu niewłaściwemu, politycznemu wykorzystywaniu wymiaru sprawiedliwości. UE nadal będzie apelować do Rosji o pełną współpracę ze wszystkimi międzynarodowymi i regionalnymi mechanizmami monitorowania praw człowieka i w ramach wszystkich specjalnych procedur związanych z sytuacją w zakresie praw człowieka w Federacji Rosyjskiej.
13. UE będzie nadal zdecydowanie potępiać rażące, systematyczne i powszechne łamanie praw człowieka na **Białorusi**. UE będzie wzywać władze Białorusi, by zaprzęstały represji wewnętrznych oraz natychmiast i bezwarunkowo uwolniły i zrehabilitowały więźniów politycznych. UE nadal będzie apelować do władz Białorusi o pełną współpracę z międzynarodowymi i regionalnymi mechanizmami monitorowania praw człowieka. UE będzie wzywać władze Białorusi, by zaprzęstały udziału w rosyjskiej wojnie napastniczej przeciwko Ukrainie i przęstały instrumentalnie traktować migrantów do celów politycznych, czego dopuszczają się w porozumieniu z Rosją. Będzie również wzywać władze Białorusi do zniesienia kary śmierci i – jako pierwszy krok – do wprowadzenia moratorium. UE postara się zapewnić, by kwestia pogarszającej się sytuacji w zakresie praw człowieka na Białorusi pozostała jednym z priorytetów Rady Praw Człowieka.

14. UE z dużym zadowoleniem przyjmuje porozumienie o zawieszeniu broni w **Strefie Gazy**, **które pozwoli na stopniowe uwolnienie zakładników, zaprzestanie działań wojennych i złagodzenie cierpień mieszkańców Strefy Gazy**. UE wyraża zadowolenie z faktu, że zakładnicy, w tym kilkoro obywateli UE, wrócą do swoich rodzin i że bardzo potrzebna pomoc humanitarna dotrze do ludności cywilnej w Strefie Gazy. Porozumienie musi zostać w pełni wdrożone, aby umożliwić uwolnienie wszystkich zakładników i zapewnić trwałe zakończenie działań wojennych. UE zaapeluje o pełny i niezakłócony dostęp pomocy humanitarnej do Strefy Gazy oraz o skuteczną dystrybucję pomocy wśród potrzebujących, w tym przez agencje ONZ, a zwłaszcza UNRWA. UE będzie nadal z całą stanowczością potępiać brutalne ataki terrorystyczne na **Izrael** przeprowadzone 7 października 2023 r. przez Hamas. UE będzie dalej solidaryzować się z rodzinami ofiar i zakładnikami pojmanymi przez Hamas. UE ubolewa nad niedopuszczalną liczbą ofiar wśród ludności cywilnej, zwłaszcza wśród dzieci i kobiet, w Strefie Gazy i na Zachodnim Brzegu, oraz nad katastrofalnymi skutkami niewystarczającego docierania pomocy do Strefy Gazy, które obejmują m.in. bezpośrednie zagrożenie klęską głodu. UE wzywa wszystkie strony, by wypełniały swoje zobowiązania na mocy prawa międzynarodowego, w tym prawa międzynarodowego praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego, oraz zauważa, że konieczna jest rozliczalność za naruszenia prawa międzynarodowego. UE przypomni również o potrzebie pełnego wdrożenia postanowień Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, które są w pełni wiążące. Jeśli chodzi o Zachodni Brzeg, UE będzie nadal zdecydowanie potępiać trwające akty przemocy dokonywane przez ekstremistycznych osadników oraz ekspansję nielegalnych osiedli, w tym wyburzanie. Działania osadnicze są nielegalne w świetle prawa międzynarodowego. UE zaapeluje o współpracę ze wszystkimi mechanizmami ONZ i o poszanowanie wszystkich zobowiązań w zakresie praw człowieka. UE potępi wszelkie przypadki łamania praw człowieka. UE będzie nadal dążyć do kompleksowego, sprawiedliwego i trwałego pokoju opartego na rozwiązaniu dwupaństwowym. Jeśli chodzi o **Liban**, UE będzie nadal wspierać realizację zawieszenia broni i wzywać wszystkie strony do pełnego wdrożenia porozumienia o zawieszeniu broni i rezolucji nr 1701 Rady Bezpieczeństwa ONZ, tak aby zapewnić bezpieczny powrót wysiedleńców obu stron konfliktu. UE zaapeluje do wszystkich stron o ochronę i wspieranie mandatu UNIFIL.

15. UE będzie zdecydowanie potępiać systematyczne pogwałcenia i naruszenia praw człowieka w **Afganistanie**, w szczególności skrajną dyskryminację kobiet i dziewcząt ze względu na płeć, z jaką spotykają się one ze strony talibów, i która może być równoznaczna z prześladowaniem ze względu na płeć, co jest zbrodnią przeciwko ludzkości w rozumieniu statutu rzymskiego MTK, którego Afganistan jest stroną. Chodzi m.in. o przemoc ze względu na płeć, odmowę: prawa do edukacji dla wszystkich, przyznania wolności wypowiedzi, swobody przemieszczania się i pracy oraz o poważne ograniczenia uczestnictwa kobiet i dziewcząt we wszystkich sferach społeczeństwa oraz w życiu publicznym, w tym zakazanie kobietom pracy w organizacjach pozarządowych i w ONZ, tzw. ustawę o krzewieniu cnoty i zapobieganiu występkom oraz niedawną decyzję o zawieszeniu dostępu kobiet i dziewcząt do edukacji w prywatnych i publicznych instytucjach medycznych. UE będzie podkreślać potrzebę zapewnienia pełnego, równego, znaczącego i bezpiecznego udziału kobiet i dziewcząt we wszystkich sferach życia społecznego i publicznego. UE będzie również apelować o ochronę praw osób należących do mniejszości, w tym etnicznych i religijnych, takich jak Hazarowie, a także osób LGBTI. UE będzie udzielać pomocy misji wspierającej Organizacji Narodów Zjednoczonych w Afganistanie (UNAMA) w ramach jej kompleksowego mandatu z silnym komponentem dotyczącym praw człowieka oraz wspierać mandat specjalnego sprawozdawcy ds. sytuacji w zakresie praw człowieka w Afganistanie, a także poprze mianowanie specjalnego wysłannika ONZ ds. Afganistanu zgodnie z rezolucją Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2721 (2023). UE nadal będzie kłaść nacisk na odpowiedzialność talibów za zapewnienie poszanowania, ochrony i realizacji praw człowieka i podstawowych wolności oraz zapewnienie pomocy humanitarnej i poszanowania międzynarodowego prawa humanitarnego. UE będzie aktywnie angażować się w badanie ewentualnych dodatkowych mechanizmów rozliczalności, które mogłyby zapewnić wyraźną wartość dodaną. Zaapeluje do talibów, by przestrzegali zobowiązań wynikających z Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet oraz Konwencji o prawach dziecka, których Afganistan jest stroną.

16. UE ponownie wyrazi swoje obawy w związku z sytuacją w zakresie praw człowieka w **Chinach**, w tym w Tybecie, Mongolii Wewnętrznej, Hongkongu i Sinciangu. UE będzie zachęcać Chiny do skutecznej współpracy z Wysokim Komisarzem NZ i jego biurem oraz z wszystkimi międzynarodowymi mechanizmami praw człowieka, w tym z myślą o wdrożeniu zaleceń zawartych w sprawozdaniu oceniającym kwestie związane z prawami człowieka w Sinciangu. UE będzie zwracać szczególną uwagę na pełne korzystanie z praw człowieka i podstawowych wolności, przede wszystkim wolności opinii i wypowiedzi, stowarzyszenia się i pokojowego zgromadzania się, wolności religii lub przekonań, w tym prawa grup religijnych do prowadzenia podstawowej działalności bez ingerencji i prawa do swobodnego wyboru przywódców religijnych, a także na ochronę praw kobiet i dziewcząt, zachowanie tożsamości kulturowej oraz położenie kresu pracy przymusowej. UE będzie nadal ściśle monitorować poszczególne przypadki dotyczące obrońców praw człowieka – również tych, którzy współpracują z mechanizmami ONZ. Będzie wzywać Chiny do poszanowania, ochrony i realizacji praw człowieka wszystkich osób, w tym mieszkańców Hongkongu, a także Ujgurów, Tybetańczyków i osób należących do mniejszości etnicznych, religijnych, językowych i innych. UE ponownie wyrazi swoje zaniepokojenie co do wywiązania się przez Chiny z ich wcześniejszych zobowiązań dotyczących Hongkongu. UE jest otwarta na współpracę z Chinami na forach wielostronnych – w miarę możliwości i przy pełnym poszanowaniu powszechnych praw człowieka – na przykład w takich kwestiach jak prawa gospodarcze, społeczne i kulturalne.
17. UE będzie apelować do **Koreańskiej Republiki Ludowo-Demokratycznej**, by zareagowała na ustalenia komisji śledczej z 2014 r. dotyczące poważnych pogwałceń i naruszeń praw człowieka oraz by konstruktywnie współpracowała z oenzetowskim systemem praw człowieka. UE będzie nadal wzywać KRLD do przyjęcia propozycji dialogu i wznowienia współpracy ze społecznością międzynarodową, w tym poprzez dalszy powrót personelu dyplomatycznego i humanitarnego do KRLD. Zaapeluje do KRLD o poszanowanie, ochronę i realizację praw człowieka oraz o wdrożenie zaleceń wydanych w cyklu powszechnego okresowego przeglądu praw człowieka w 2024 r.

18. UE będzie nadal potępiać pogwałcenia praw człowieka w **Iranie** i wzywać władze Iranu do przestrzegania praw człowieka wszystkich osób, w szczególności kobiet i dziewcząt oraz osób należących do mniejszości religijnych i etnicznych. UE będzie wzywać rząd Iranu, by zaprzestał egzekucji i prowadził konsekwentną politykę na rzecz zniesienia kary śmierci oraz w pełni współpracował z mechanizmami ONZ dotyczącymi praw człowieka, w szczególności z niezależną misją wyjaśniającą i specjalnym sprawozdawcą ONZ ds. Iranu. Będzie również wzywać Iran do uwolnienia wszystkich arbitralnie zatrzymanych osób, w tym cudzoziemców i osób posiadających podwójne obywatelstwo, a także do dostosowania warunków panujących w więzieniach do standardów międzynarodowych oraz do zapewnienia sprawiedliwości proceduralnej wszystkim zatrzymanym.
19. UE będzie apelować o zaprzestanie wszelkich aktów przemocy wobec ludności cywilnej ze strony wojska, o uwolnienie wszystkich osób, które znalazły się w więzieniu w wyniku arbitralnego zatrzymania, w szczególności w następstwie wojskowego zamachu stanu z 2021 r., a także o stabilność i pokojowe pojednanie w **Mjanmie/Birmie**. Zaapecuje o szybkie ustanowienie przejrzystej, pluralistycznej i wiarygodnej ścieżki do demokracji oraz będzie wspierać wysiłki Organizacji Narodów Zjednoczonych i ASEAN w tym zakresie oraz wzywać do pełnego wdrożenia rezolucji Rady Bezpieczeństwa ONZ nr 2669 (2022). Zaapecuje o większe uspojnienie stanowisk w całym systemie ONZ, w szczególności poprzez usprawnienie działań podejmowanych przez poszczególne podmioty posiadające mandat tej organizacji i przez oenzetowskie agencje w terenie. Będzie nadal opowiadać się za sprawiedliwością i odpowiedzialnością za wszystkie rażące pogwałcenia i naruszenia praw człowieka, w tym przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć związane z konfliktem. Będzie apelować o pełny, bezpieczny i niezakłócony dostęp pomocy humanitarnej do wszystkich potrzebujących. UE będzie nadal opowiadać się za deeskalacją przemocy i odwróceniem nasilającej się militaryzacji ludności cywilnej, w tym Rohingjów w Arakan i obozach dla uchodźców. UE będzie nadal wspierać mechanizmy rozliczalności i ich wykorzystanie oraz wzywać do wzmocnienia tych mechanizmów, w tym Niezależnego Mechanizmu Dochodzeniowego dla Mjanmy/Birmy (IIMM), aby wspierać szybkie i rzetelne postępowania sądowe.

20. W kwestii **Sudanu** UE będzie nadal potępiać poważne pogwałcenia i naruszenia praw człowieka, w tym mające tam miejsce na dużą skalę przemoc seksualną i przemoc ze względu na płeć, a także przypadki łamania praw dziecka. UE będzie apelować do wszystkich stron o natychmiastowe zaprzestanie działań wojennych oraz o utrzymanie i poszanowanie międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego praw człowieka oraz będzie nalegać na nieograniczony dostęp pomocy humanitarnej i ochronę pracowników organizacji humanitarnych. UE skoncentruje się na zapewnieniu odpowiedzialności za masowe akty okrucieństwa popełniane w całym kraju i poza nim, w tym za liczne przypadki, które mogą kwalifikować się jako zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciwko ludzkości. UE będzie wspierać prace MTK i ONZ oraz wzywać Sudan do współpracy z niezależnym ekspertem w Sudanie i niezależną międzynarodową misją wyjaśniającą ds. Sudanu.
21. Upadek przestępczego reżimu Baszara al-Assada jest historycznym momentem dla **ludności Syrii**, która doznała ogromu cierpień i wykazała się niezwykłą odpornością w dążeniu do godności, wolności i sprawiedliwości. Wszyscy mieszkańcy Syrii muszą zyskać możliwość ponownego zjednoczenia, stabilizacji i odbudowy swojego kraju, przywrócenia sprawiedliwości i zapewnienia rozliczalności. Sprawiedliwość okresu przejściowego i poszanowanie praw człowieka będą miały kluczowe znaczenie dla osiągnięcia trwałego pokoju i pojednania. Wszystkie strony odpowiedzialne za pogwałcenia międzynarodowego prawa humanitarnego lub pogwałcenia i naruszenia praw człowieka muszą zostać pociągnięte do odpowiedzialności. Wszystkie zbrodnie i naruszenia praw człowieka popełnione przez strony wojny domowej w Syrii muszą być badane w kontekście sprawiedliwości okresu przejściowego. UE wzywa wszystkie podmioty do zapobiegania dalszej przemocy, do zapewnienia ochrony ludności cywilnej oraz do przestrzegania prawa międzynarodowego, międzynarodowego prawa humanitarnego i prawa międzynarodowego praw człowieka, w tym praw kobiet i dzieci. Apelujemy o ochronę wszystkich cywilów, w tym osób należących do mniejszości religijnych i etnicznych. Konieczne jest, aby wszystkie zainteresowane strony zaangażowały się w pluralistyczny, prowadzony z inicjatywy Syryjczyków i przez Syryjczyków dialog na temat wszystkich kluczowych kwestii, aby zapewnić uporządkowane, pokojowe i inkluzywne przemiany, wspierane przez ONZ i zgodne z podstawowymi zasadami rezolucji RB ONZ nr 2254. UE będzie nadal wyrażać nieustające wsparcie na rzecz Niezależnej Międzynarodowej Komisji Dochodzeniowej (CoI), Bezstronnego i Niezależnego Międzynarodowego Mechanizmu (IIIM) i Niezależnej Instytucji ds. Osób Zaginionych w Syryjskiej Republice Arabskiej (IIMP).

22. UE będzie współpracować ze swoimi partnerami, aby zapewnić pokojową i pluralistyczną transformację demokratyczną w Wenezueli, odzwierciedlającą wolę **ludności Wenezueli**. UE będzie promować kierowany przez Wenezuelczyków proces dialogu, który może doprowadzić do pokojowego i demokratycznego rozwiązania obecnego wielowymiarowego kryzysu. UE będzie wzywać do zaprzestania arbitralnych zatrzymań, także cudzoziemców i osób posiadających podwójne obywatelstwo, i do zaprzestania represji politycznych, zwłaszcza wobec obrońców praw człowieka, a także do uwolnienia wszystkich więźniów politycznych i pełnego poszanowania podstawowych wolności, takich jak wolność wypowiedzi, zrzeszania i zgromadzania się. UE wzywa Wenezuelę do konstruktywnej współpracy z Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka, a także z niezależną międzynarodową misją wyjaśniającą ONZ ds. Wenezueli.
23. UE będzie nadal wspierać **Haiti** w przewyciężaniu kryzysu humanitarnego, propagowaniu praw człowieka, zwalczaniu skrajnej przemocy ze strony zbrojnych grup przestępczych oraz przywracaniu demokracji i praworządności.
24. UE zdecydowanie potępi przemoc wobec pokojowych demonstrantów, polityków i przedstawicieli mediów w **Gruzji**. UE wezwie władze do poszanowania prawa do wolności zgromadzeń i wypowiedzi oraz powstrzymywania się od użycia siły. UE będzie wspierać inicjatywy mające na celu zbadanie wszystkich aktów przemocy i pociągnięcie winnych do odpowiedzialności.
25. UE będzie uważnie śledzić sytuację w zakresie praw człowieka w Azerbejdżanie oraz nadal wspierać zrównoważony i trwały pokój między Armenią a Azerbejdżanem.
26. Oczekuje się, że **Turcja**, jako kraj kandydujący do UE i wieloletni członek Rady Europy, wywiąże się ze spoczywających na niej zobowiązań.
27. UE będzie pracować nad rozwijaniem i wzmacnianiem poszanowania, ochrony i przestrzegania wszystkich praw człowieka. UE będzie konstruktywnie angażować się **w inicjatywy tematyczne** przedstawiane na forum Rady Praw Człowieka i Zgromadzenia Ogólnego ONZ. UE będzie przewodzić pracom nad rezolucjami tematycznymi w sprawie wolności religii i przekonań oraz w sprawie praw dziecka.

28. Jeśli chodzi o **kwesie technologii cyfrowych i sztuczną inteligencję**, potrzebne są solidne zabezpieczenia, aby zagwarantować ochronę praw człowieka, w tym na forach wielostronnych i wielosektorowych. UE będzie aktywnie propagować powszechne prawa człowieka i podstawowe wolności, praworządność i zasady demokratyczne w przestrzeni cyfrowej. UE będzie nadal opowiadać się za podejściem opartym na prawach człowieka w sferze cyfrowej, w tym w odniesieniu do sztucznej inteligencji oraz innych nowych i powstających technologii. Obejmuje to opowiadanie się za otwartym, wolnym, inkluzywnym, bezpiecznym, globalnym, interoperacyjnym i chronionym internetem dla wszystkich oraz chronienie leżącej u jego podstaw wielostronności. Chodzi także o promowanie poszanowania prywatności i prawa do prywatności i do ochrony danych. Opierając się na Globalnym porozumieniu cyfrowym, UE będzie apelować do wszystkich państw, by chroniły przestrzeń społeczeństwa obywatelskiego w internecie oraz zapobiegały wyłączaniu internetu i cenzurze w internecie, bezprawnej inwigilacji, mowie nienawiści w internecie, przemocy ze względu na płeć stosowanej za pośrednictwem technologii, manipulacji informacjami, dezinformacji i cyberprzestępczości, przy pełnym poszanowaniu prawa międzynarodowego praw człowieka. W tym celu UE będzie aktywnie poszerzać i pogłębiać partnerstwa z krajami i regionami o podobnych poglądach oraz nadal współpracować z sektorem prywatnym, społeczeństwem obywatelskim i środowiskiem akademickim. UE będzie współpracować z Biurem Wysokiego Komisarza ds. Praw Człowieka (OHCHR) i innymi kluczowymi partnerami, takimi jak Rada Europy, UNESCO, Międzynarodowy Związek Telekomunikacyjny (ITU) i Biuro ds. Cyfrowych i Nowo Powstających Technologii z myślą o wdrażaniu Globalnego porozumienia cyfrowego.
29. UE zwiększy swoje wsparcie na rzecz utrzymania **prawa do wolności opinii i wypowiedzi**, zarówno w internecie, jak i poza nim. Będzie nadal zdecydowanie wspierać wolność mediów oraz prawo dziennikarzy i pracowników mediów do pracy w bezpiecznych warunkach, bez obawy przed nękaniami, groźbami i przemocą. UE będzie pracować na rzecz przeciwdziałania zagranicznym manipulacjom informacjami i wzmocnienia integralności informacji, w tym prawa dostępu do istotnych, rzetelnych i dokładnych informacji. W obliczu coraz większych ograniczeń przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego Unia będzie chronić i propagować prawo do **wolności pokojowego zgromadzania się i zrzeszania się**.

30. UE będzie aktywnie wspierać, promować i wzmacniać zróżnicowane i niezależne **społeczeństwo obywatelskie**, opowiadając się za jego znaczącym uczestnictwem we wszystkich forach ONZ. UE będzie zdecydowanie potępiać wszelkie formy represji wobec **obrońców praw człowieka** i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, w tym tych współpracujących w jakiegokolwiek formie z ONZ. UE będzie zwracać szczególną uwagę na konkretne zagrożenia, na jakie narażone są niektóre kategorie obrońców praw człowieka, którzy często są ofiarami dyskryminacji, przemocy i nękania, i będzie odgrywać wiodącą rolę w promowaniu bezpiecznych i sprzyjających warunków dla społeczeństwa obywatelskiego i wszystkich obrońców praw człowieka, w tym obrońców przebywających na uchodźstwie. UE będzie zwracać szczególną uwagę na zagrożenia, przed którymi stoją obrońcy praw człowieka i podmioty społeczeństwa obywatelskiego, w tym w internecie, oraz na transnarodowe represje. UE opowie się także przeciwko środkom prawnym i administracyjnym powodującym kurczenie się przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego, takim jak przeszkody w rejestrowaniu organizacji pozarządowych, ograniczenia dostępu do zasobów, uciążliwe zasady weryfikacji i obciążające wymogi sprawozdawcze. UE będzie ściśle współpracować z Wysokim Komisarzem NZ ds. Praw Człowieka i z uczestnikami procedur specjalnych z myślą o zapewnieniu wysłuchania głosów społeczeństwa obywatelskiego i obrońców praw człowieka.
31. UE przypomni także o swoim zdecydowanym sprzeciwie wobec **kary śmierci niezależnie od sytuacji** i będzie wzywać wszystkie państwa, w których nadal stosuje się karę śmierci, do zniesienia jej lub do utrzymania lub wprowadzenia moratorium na nią jako pierwszego kroku w kierunku zniesienia kary śmierci. UE będzie zdecydowanie i jednoznacznie potępiać stosowanie kary śmierci, w szczególności w przypadkach naruszających międzynarodowe standardy minimalne, i będzie zdecydowanie popierać rezolucje Rady Praw Człowieka i Zgromadzenia Ogólnego ONZ, w których podkreśla się wpływ tej okrutnej, nieludzkiej i poniżającej kary na prawa człowieka. UE będzie propagować dalszą ratyfikację drugiego protokołu fakultatywnego do Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych.
32. UE będzie wyrażać zaniepokojenie coraz powszechniejszym stosowaniem **tortur** lub złego traktowania jako metody tłumienia sprzeciwu politycznego i ograniczania przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego. UE będzie podkreślać, że zakaz handlu narzędziami tortur jest jednym z kluczowych kroków w kierunku całkowitego wyeliminowania tortur, i rozważy dalsze kroki zmierzające do zakazania światowego handlu towarami wykorzystywanymi do tortur.

33. UE będzie nadal zdecydowanie sprzeciwiać się wszelkim formom **dyskryminacji**, zwracając szczególną uwagę na dyskryminację z wielu przyczyn jednocześnie i dyskryminację krzyżową, w tym ze względu na płeć, rasę, pochodzenie etniczne lub społeczne, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub inne, niepełnosprawność, wiek, orientację seksualną i tożsamość płciową, oraz zintensyfikuje działania na rzecz zwalczania tych wszystkich form dyskryminacji. UE ponownie podkreśla swoje zaangażowanie na rzecz równości i niedyskryminacji oraz na rzecz prawa wszystkich osób do korzystania z pełnego zakresu praw człowieka i podstawowych wolności, a także na rzecz ochrony osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji, podatnych na zagrożenia i zmarginalizowanych. UE potwierdzi swoje zdecydowane zaangażowanie na rzecz poszanowania, ochrony oraz zapewnienia pełnego i równego korzystania z wszystkich praw człowieka przez osoby LGBTI oraz będzie sygnalizować głębokie zaniepokojenie alarmującymi wskaźnikami dotyczącymi przemocy, dyskryminacji i stygmatyzacji osób LGBTI na całym świecie oraz kryminalizacji stosunków między osobami tej samej płci. UE będzie współpracować z podmiotami ONZ, których mandaty koncentrują się na zwalczaniu przemocy i wszelkich form dyskryminacji, oraz w dalszym ciągu będzie zdecydowanie wspierać prace ONZ w tej dziedzinie.
34. UE jest nadal zdecydowana uwzględniać kwestię **praw osób z niepełnosprawnościami** w różnych punktach porządków obrad i w pracach instytucji wielostronnych, i będzie nadal dążyć do zapewnienia wszystkim osobom z niepełnosprawnościami równych praw do pełnego, skutecznego i znaczącego uczestnictwa i włączenia społecznego we wszystkich aspektach życia społecznego, kulturalnego, edukacyjnego, gospodarczego, obywatelskiego i politycznego.
35. UE będzie nadal wzywać – także na odpowiednich forach – wszystkie państwa do przestrzegania praw człowieka osób należących do **mniejszości** narodowych, etnicznych, religijnych i językowych, do ochrony takich praw i do umożliwiania korzystania z nich. UE będzie promować prawo mniejszości do skutecznego udziału w życiu kulturalnym, religijnym, społecznym, gospodarczym i publicznym. UE będzie sprzeciwiać się wszelkim formom podlegania do przemocy lub nienawiści oraz mowie nienawiści w internecie i poza nim, przy jednoczesnym zachowaniu prawa do wolności opinii i wypowiedzi.

36. UE zintensyfikuje działania, aby propagować pełne korzystanie przez **osoby starsze** z wszystkich przysługujących im praw człowieka i aby walczyć z ageizmem. UE będzie nadal współpracować z odpowiednimi organami ONZ w celu zwiększenia ochrony praw człowieka i korzystania z nich przez osoby starsze.
37. UE nadal będzie orędowniczką **praw dziecka** i będzie priorytetowo traktować ochronę dzieci przed wszelkimi formami przemocy, w tym w internecie, oraz powszechny dostęp do wysokiej jakości edukacji włączającej. UE będzie w dalszym ciągu zwracać szczególną uwagę na dzieci dotknięte konfliktami zbrojnymi, wzmacniając koordynację z mechanizmami ONZ, zgodnie z zaktualizowanymi Wytycznymi UE w sprawie dzieci w konfliktach zbrojnych. UE wciąż będzie działać na rzecz wyeliminowania wszelkich form dyskryminacji dzieci.
38. UE potwierdzi, że jest silnie zaangażowana w promowanie i ochronę prawa do **wolności religii lub przekonań** dla wszystkich osób na całym świecie. UE będzie propagować i chronić prawo każdego do wyznawania lub niewyznawania religii, posiadania lub nieposiadania przekonań, do uzewnętrzniania lub zmiany religii lub przekonań, a jednocześnie będzie potępiać kryminalizację apostazji i nadużywanie przepisów dotyczących bluźnierstwa. UE będzie potępiać dyskryminację, nietolerancję, przemoc i prześladowanie ze względu na religię lub przekonania oraz odrzucać wszelkie formy nawoływania do nienawiści religijnej.
39. UE będzie nadal konstruktywnie angażować się we wszystkie inicjatywy związane ze zwalczaniem wszelkich form **rasizmu**, dyskryminacji rasowej, ksenofobii i powiązanych przejawów nietolerancji na całym świecie, pamiętając jednocześnie o swoim wieloletnim stanowisku na temat potrzeby zapewnienia powszechnej ratyfikacji oraz pełnego i skutecznego wdrożenia Międzynarodowej konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji rasowej, a także potrzeby wdrożenia deklaracji i programu działania z Durbanu i do wprowadzenia, w razie konieczności, racjonalizacji i usprawnień mechanizmów następczych tej deklaracji. Ponadto UE będzie konstruktywnie angażować się w negocjacje dotyczące projektu deklaracji ONZ w sprawie poszanowania, ochrony i realizacji praw człowieka przysługujących osobom pochodzenia afrykańskiego.

40. UE podtrzymuje swoje zobowiązanie do propagowania, ochrony i realizacji wszystkich praw człowieka oraz do pełnego i skutecznego wdrożenia postanowień pekińskiej platformy działania i programu działania Międzynarodowej Konferencji na temat Ludności i Rozwoju oraz wyników ich konferencji przeglądowych, a także podtrzymuje w tym kontekście swoje zobowiązanie na rzecz praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego. Mając to na względzie, UE potwierdza zdecydowaną wolę propagowania, ochrony i realizacji prawa każdej osoby do sprawowania pełnej kontroli oraz do swobodnego i odpowiedzialnego decydowania – w sposób wolny od dyskryminacji, przymusu i przemocy – w kwestiach dotyczących własnej seksualności oraz zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego. UE zwraca ponadto uwagę na potrzebę zapewnienia powszechnego dostępu do jakościowych i przystępnych cenowo wszechstronnych informacji na temat zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego, edukacji w tym zakresie, w tym do wszechstronnej edukacji seksualnej, oraz usług opieki zdrowotnej.
41. UE potwierdza zdecydowaną wolę poszanowania, ochrony i realizacji wszystkich **praw gospodarczych, społecznych i kulturalnych**, w tym prawa do nauki, pożywienia, ochrony zdrowia, zabezpieczenia społecznego, odpowiednich warunków mieszkaniowych i godnej pracy, oraz wolę wspierania istotnych inicjatyw w tym zakresie. Będzie aktywnie angażować się w dyskusje na temat gospodarki wzmacniającej prawa człowieka, w tym na temat tego, w jaki sposób wybory i polityki w dziedzinie gospodarki wpływają na priorytetowe traktowanie godności ludzkiej i równości, ostatecznie prowadząc do urzeczywistnienia praw człowieka. Nadal będzie wspierać powszechny dostęp do bezpiecznej i przystępnej cenowo wody pitnej w wystarczającej ilości, do urządzeń sanitarnych i do higieny, a także będzie podkreślać znaczenie związku tych obszarów z prawami człowieka. Będzie wciąż propagować prawo do nauki, powiązanie z agendą cyfrową, włączenie społeczne i cyfrowe, równość płci, wzmocnienie pozycji wszystkich kobiet i dziewcząt oraz niedyskryminację. UE w dalszym ciągu będzie propagować prawa kulturalne i ochronę dziedzictwa kulturowego.

42. UE będzie nadal współpracować z OHCHR i grupą roboczą ONZ ds. **biznesu i praw człowieka** z myślą o propagowaniu wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka na całym świecie. W dalszym ciągu będzie wspierać przyjmowanie krajowych planów działania w państwach członkowskich i krajach partnerskich oraz opracowywanie kompleksowych unijnych ram na potrzeby wdrażania Wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka. Przepisy UE dotyczące należytej staranności przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju i walki z pracą przymusową stanowią ważną podstawę zwiększonego zaangażowania UE na forum ONZ, w szczególności w odniesieniu do opartego na konsensusie prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego biznesu i praw człowieka, w tym międzysesyjnych konsultacji tematycznych. Aby poprawić ochronę ofiar i stworzyć równe szanse na całym świecie, należy dążyć do szerokiego, międzyregionalnego konsensusu między państwami członkowskimi ONZ.
43. Uznając wpływ **zmiany klimatu**, utraty różnorodności biologicznej, degradacji środowiska i zanieczyszczenia na korzystanie z praw człowieka przez obecne i przyszłe pokolenia, UE będzie nadal współpracować z partnerami na całym świecie, aby zastosować podejście oparte na prawach człowieka w celu wzmocnienia wysiłków na rzecz łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej. UE będzie przypominać o obowiązkach państw jako podmiotów odpowiedzialnych w tym względzie i skoncentruje się na tych podmiotach praw, które są najbardziej narażone na skutki potrójnego kryzysu planetarnego. UE będzie promować istotną rolę, jaką odgrywają w tym kontekście obrońcy praw człowieka zajmujący się kwestiami środowiska i prawami ludności rdzennej, oraz wspierać środki służące ochronie tych obrońców praw człowieka. UE będzie aktywnie angażować się w dyskusje na temat urzeczywistnienia prawa człowieka do czystego, zdrowego i zrównoważonego środowiska. Będzie opowiadać się za tym, by śmiałe i pilne środki niezbędne w ramach zielonej transformacji były sprawiedliwe i inkluzywne.

44. UE będzie nadal propagować prawa **ludności rdzennej** określone w oengetowskiej Deklaracji o prawach ludności rdzennej i w prawie międzynarodowym praw człowieka oraz będzie w tym kontekście aktywnie uczestniczyć we wszystkich odpowiednich forach, na których są omawiane prawa ludności rdzennej. UE nadal będzie angażować się we wszelkie wysiłki mające wzmocnić pełny, skuteczny i znaczący udział przedstawicieli i instytucji ludności rdzennej w odpowiednich organach ONZ, w tym w posiedzeniach Rady Praw Człowieka w dotyczących ich sprawach. UE będzie podkreślać znaczenie ochrony obrońców praw człowieka wywodzących się z ludności rdzennej, w tym w kontekście ziemi i zasobów naturalnych oraz ochrony środowiska, różnorodności biologicznej i klimatu, a także zapewnienia im możliwości propagowania praw człowieka bez obawy przed represjami. UE będzie promować pełne, skuteczne i znaczące zaangażowanie i przywództwo kobiet wywodzących się z ludności rdzennej. UE będzie podkreślać, jak ważne jest, by zapewnić dzieciom wywodzącym się z ludności rdzennej dostęp do edukacji w ich własnym języku i w poszanowaniu ich własnej kultury.
45. UE będzie kontynuować wysiłki na rzecz wyeliminowania ubóstwa i osiągnięcia zrównoważonego i inkluzywnego rozwoju, w sposób, który promuje poszanowanie, ochronę i realizację wszystkich praw człowieka, bez dyskryminacji z jakichkolwiek względów. UE będzie przypominać o swoich zastrzeżeniach do obecnego projektu prawnie wiążącego instrumentu dotyczącego **prawa do rozwoju**, a jednocześnie będzie nadal konstruktywnie angażować się w prace nad tym dossier, w tym we wszelkie przyszłe dyskusje na temat projektu prawnie wiążącego instrumentu. W związku z tym będzie nadal propagować zasadę uniwersalności praw człowieka, odrzucać podejścia, które nie są w pełni zgodne z prawem międzynarodowym praw człowieka lub mogłyby podważać zobowiązania państw w zakresie praw człowieka poprzez umieszczenie prawa do rozwoju ponad innymi prawami człowieka, oraz opowiadać się za tym, by każda osoba była zawsze i wszędzie uznawana za podmiot praw, a na państwach spoczywały odpowiedzialność i obowiązki związane z pełnym urzeczywistnieniem wszystkich praw człowieka.

46. UE będzie w dalszym ciągu intensyfikować działania na rzecz przestrzegania prawa międzynarodowego i praw człowieka w odniesieniu do **uchodźców, osób wewnątrznie przesiedlonych i migrantów**, w szczególności podstawowego prawa do ubiegania się o azyl i zasady non-refoulement, ze szczególnym uwzględnieniem osób znajdujących się w trudnej sytuacji. UE będzie nadal oferować możliwości legalnych dróg migracji, przy pełnym poszanowaniu kompetencji krajowych. UE będzie wzywać wszystkie państwa do zapobiegania handlowi ludźmi i przemytowi ludzi oraz do zwalczania tych procederów. UE potwierdza, że jest zdecydowana przeciwdziałać – przy pełnym poszanowaniu praw człowieka i prawa międzynarodowego – instrumentalizacji migrantów do celów politycznych. UE nie pozwoli żadnemu krajowi nadużywać swoich wartości, w tym prawa do azylu, ani podważać demokracji.
47. UE będzie wzywać wszystkie państwa do zapewnienia, aby **reakcja na terroryzm i przestępczość zorganizowaną**, obejmująca postępowania przygotowawcze i ściganie, była w pełni zgodna z prawem międzynarodowym.
48. UE potwierdza swoje niezachwiane zaangażowanie na rzecz postępów w eliminowaniu **wymuszonych zaginięć**, z wykorzystaniem osiągnięć pierwszego Światowego Kongresu w sprawie Wymuszonych Zaginięć.
-